



## FIȘA DISCIPLINEI

*Ideea de roman până în secolul al XVIII-lea (A)*

Anul universitar 2025-2026

### 1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatură Comparată
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Literatură universală și comparată/ Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

### 2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Ideea de roman până în secolul al XVIII-lea (A) (în limba română) The Idea of the Novel to the 18 <sup>th</sup> Century (A) (in Romanian)				Codul disciplinei	LLK3107	
2.2. Titularul activităților de curs			prof. dr. Mihaela Ursa Pop					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			prof. dr. Mihaela Ursa Pop					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	DO

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	14
<b>Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b>					<b>ore</b>
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					21
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					28
Examinări					5
Alte activități					
<b>3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b>				<b>84</b>	
<b>3.8. Total ore pe semestru</b>				<b>126</b>	
<b>3.9. Numărul de credite</b>				<b>5</b>	

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Data avizării în Decanat  
Numele și semnătura decanului



4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

#### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, proiector, tablă, acces la internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de seminar, proiector, tablă, acces la internet

#### 6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<p>C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate</p> <p>C2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba engleză</p> <p>C3 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii engleze și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.</p> <p>C4 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință</p> <p>C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală</p> <p>C6 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință B</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională</p> <p>CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice</p> <p>CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională</p>

#### 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea cunoștințelor despre imaginarul romanesc, urmărind evoluția romanului ca specie, a câtorva teme principale (iubirea, utopia, eroismul vs. antieroisimul), dar și ale diferitelor moduri de reprezentare și a relației cu ideologiile și contextele istorice.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Studiul conceptelor teoretice ale narativului. Plecând de la un roman-nucleu (<i>Don Quijote</i>) cursul analizează principalele caracteristici ale modernității sub forma unor trimiteri retrospective și prospective. Contextualizarea este larg umanistă, de la modelele cosmologice caracteristice fiecărei epoci în parte, pînă la teoriile ficționaliste de cea mai mare actualitate.</li> <li>- Exersarea și completarea cunoștințelor de literatură universală, comparată, studii de gen, filosofie, sociologie, istorie și antropologie</li> <li>- Dezvoltarea competențelor gândirii umaniste și ale scrisului argumentativ</li> <li>- Înșușirea și nuanțarea unor modalități de abordare a literaturii</li> <li>- Înșușirea unui limbaj critic corect</li> <li>- Cultivarea diferenței de opinii și a civilizației dialogului</li> </ul>

#### 8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------



<p>1. Curs introductiv: Prezentare generală a cursului. Repartizarea proiectelor de moderare de seminar. Expunerea regimului cursului, a modului de predare și evaluare, a cerințelor profesorului/ studenților.</p> <p>2. Schiță metodologică de interacțiune academică. Etică și cercetare.</p> <p>3. Romanul – la noi și aiurea. „Idea de roman” - proteism și problematizare. Mostre de roman la începuturi. Lecturi comparative. Cum citim? <b>Lectură suport:</b> H. R. Jauss, partea C, „De ce ne amuză eroul comic”, din <i>Experiență estetică și hermeneutică literară</i>.</p> <p>4. Boccaccio, <i>Decameronul</i> (obligatoriu o ediție integrală, adică incluzând paratextele: prologul și epilogul). Narațiunea ca punere în ordine. Creație și haos. Imaginarul ciumei. Memoria populară. <b>Lectură suport:</b> Paul Zumthor: cap. „De la roman la nuvelă” (doar introducerea și subcap. „Forma istoriei”, „Modelul romanesc”) din <i>Încercare de poetică medievală</i>.</p> <p>5. Inventarea romanului modern. Moșternire picarescă, parodie cavalească. Metaromanul și conștiința auctorialității. <i>Don Quijote</i>, I. M. de Cervantes: partea I. <b>Lectură suport:</b> Erich Auerbach, „Dulcinea cea vrăjită”, din <i>Mimesis</i>.</p> <p>6. <b>Continuare</b> - Inventarea romanului modern. Moșternire picarescă, parodie cavalească. Metaromanul și conștiința auctorialității. <i>Don Quijote</i>, I. M. de Cervantes: partea a II-a, . <b>Lectură suport:</b> Erich Auerbach, „Dulcinea cea vrăjită”, din <i>Mimesis</i>.</p> <p>7. Dezvrăjire și idealism, jocul baroc <i>Don Quijote</i>, I. M. de Cervantes: partea a III-a. <b>Lectură suport:</b> Mihail Bahtin, „Două direcții stilistice ale romanului european” + introducerea la „Formele timpului și ale cronotopului în roman”, „Funcțiile picaroului, ale măscăriciului și ale prostului în roman”, din <i>Probleme de literatură și estetică</i>.</p> <p>8. Narațiune și reprezentare. Interferențe epistemologice, intertextualitate, intermedialitate. <i>Tristram Shandy</i> I - prima parte. <b>Lectură suport:</b> Wayne C. Booth, partea I, cap. 6 „Tipuri de narațiune” din <i>Retorica romanului</i>.</p> <p>9. Romanul despre roman. Nașterea cititorului. Fracturi metafictionale. <i>Tristram</i></p>	<p>Conversația euristică; analiza de text; expunerea; prelegerea.</p>	<p>Calendarul se stabilește în fiecare semestru conform orarului, după un program săptămânal de 2 ore de curs și 1 de seminar. Tematica de curs este orientativă, repartizarea temelor pe săptămâni ținând cont de condițiile concrete de lucru. Titularul de curs își rezervă dreptul de a modifica și de a actualiza elemente de conținut și tematică în raport cu prezenta fișă, cu cel puțin două săptămâni înainte de cursul vizat de respectivele modificări.</p>
--	---	---



<p><i>Shandy II</i> – a doua parte. <b>Lectură suport:</b> Wayne C. Booth, „A povesti și a arăta: naratori dramatizați, creditabili și necreditabili” (partea a II-a, cap. 8 ), din <i>Retorica romanului</i>.</p>		
<p><b>10. Continuare.</b> Romanul despre roman. Nașterea cititorului. Fracturi metafictionale. <i>Tristram Shandy II</i> – a doua parte. <b>Lectură suport:</b> Wayne C. Booth, „A povesti și a arăta: naratori dramatizați, creditabili și necreditabili”, din <i>Retorica romanului</i>.</p>		
<p><b>11.</b> Lumi posibile și lumi imposibile. Raționalism, mizantropie, antisentimentalism și critică social-politică. Utopie sau roman. <i>Călătoriile lui Gulliver</i>. Jonathan Swift (de citit doar capitolele despre insula suspendată și țara cailor). <b>Lectură suport:</b> George Orwell, „Politics vs. Literature”, în Norman Jeffares, <i>Modern Judgements</i>.</p>		
<p><b>12.</b> Iluminism românesc. Roman și autoreprezentare. Tratatetele despre fericire și sclavia romilor. <i>Țiganiada</i>, Ion Budai-Deleanu. <b>Lectură suport:</b> Sorina Georgescu, „Romanian Literature in the Context of the Roma Integration Decade: Ion Budai-Deleanu’s <i>Țiganiada</i>–Cantos I and II–.” <i>HyperCultura 2</i> (2012):51-63. De găsit la: <a href="http://www.softadviser.ro/sorina/pdf/anunturi/Hypercultura/Hypercultura_2.pdf#page=51">http://www.softadviser.ro/sorina/pdf/anunturi/Hypercultura/Hypercultura_2.pdf#page=51</a></p>		
<p><b>13.</b> Anti-idealism și amor. Politici ale căsătoriei, ritualizări ale comunicării (scris, dans, lectură). Parodia seducătorului și reconstruirea personajului masculin. <i>Mândrie și prejudecată</i>, Jane Austen. <b>Lectură suport:</b> Lynda A. Hall, „Sense and Settling” (doar pag. 67-80), din <i>Women and ‘Value’ in Jane Austen’s Novels . Settling, Speculating and Superfluity</i>.</p>		
<p><b>14.</b> Curs cu temă liberă: prelungiri ale unor discuții anterioare, pregătirea examenului etc.</p>		
<p><b>Bibliografie</b> obligatorie este cea menționată la fiecare temă de curs, în lista de mai sus. <i>Toate</i> textele discutate la curs și seminar sunt <i>obligatorii</i> și se vor consulta la bibliotecă, indiferent de ediție (dacă nu se specifică altfel). Când ele nu sunt accesibile în bibliotecile universitare, se indică la curs surse alternative (biblioteci electronice, arhive de texte pe internet etc.) O listă detaliată de lecturi se comunică în prima oră de curs prin <i>handouts</i>. Titularul de curs își rezervă dreptul de a adapta tematica la mersul concret al cursului și de a-i aduce, dacă e cazul, mici modificări, care se vor anunța cu cel puțin o săptămână înainte.</p>		
<p>8.2 Seminar / curs practic</p>	<p>Metode de predare</p>	<p>Observații</p>
<p>Seminar introductiv. Prezentarea temelor și a bibliografiei, stabilirea modului de lucru și</p>	<p>Conversația euristică; dezbateră ghidată; analiza textuală și contextuală.</p>	<p>Dezbateră este ghidată de unul sau doi studenți. Este obligatoriu</p>



interacțiune.		ca lectura să fie deja finalizată la momentul susținerii seminarului. Titularul de seminar își rezervă dreptul de a modifica și de a actualiza elemente de conținut și tematică în raport cu prezenta fișă, cu cel puțin două săptămâni înainte de seminarul vizat de respectivele modificări.
Romanul medieval, Chretien de Troyes, <i>Lancelot, cavalerul căruței</i>		
Romanul clasic și modernizarea personajului. Mme. de la Fayette, <i>Principesa de Cleves</i>		
Romanul de aventuri și realismul colonial. Daniel Defoe, <i>Robinson Crusoe</i>		
Romanul epistolar și ethosul preromantic. J. W. Goethe, <i>Suferințele tânărului Werther</i>		
Începuturile romanului românesc. DFB, <i>Elvira sau Amorul fără de sfârșit</i>		
Seminar cu temă liberă, propusă de comun acord cu grupa de studenți		

#### Bibliografie

Toate textele de seminar sunt obligatorii, studenții pot consulta orice ediție, în original sau traducere (dacă nu se specifică altfel). La începutul semestrului se oferă o listă detaliată de lecturi-suport (volume de teorie și istorie literară), pentru completarea analizelor de seminar. Titularul de curs își rezervă dreptul de a modifica listele de lecturi cu suficient timp înaintea întâlnirilor pentru care diferitele texte trebuie pregătite.

Gaston Paris, „*Etudes sur les romans de la Table Ronde (suite). IV. L'esprit du poème de Chrétien*”, în *Romania*, vol. 12, nr. 48, 1883, pp. 516-534 ; : Jean-Jacques Rousseau, Emil sau despre educațiune, fragmente (aprox. 3 pagini) ; Pierre Macherey, „Annexe. L'ancêtre thématique: Robinson Crusoe”, în *Pour une théorie de la production littéraire*, 1966 (orig.), accesibil la <https://books.openedition.org/enseditions/1963#tocto2n4>; Georg Lukács, „The Sorrows of Young Werther”, în *Goethe and His Age*, traducere în engleză de Robert Anchor, Merlin Press, 1968, accesibil la: <https://www.marxists.org/archive/lukacs/works/1936/young-werther.htm>; Jean Starobinski, interviu pentru *L'invention de la liberté*, 1960.

#### 9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Județean Cluj, Inspectoratul Județean Alba, Primăria Cluj-Napoca, Institutul Cultural Francez, Librăria Book Corner, Librăria Bookstory, Revista Steaua, Colegiul Național Gheorghe Șincai, Liceul Internațional de Informatică, Biblioteca Județeană „Octavian Goga”, Departamentul de Educație Medicală, USAMV, școlile Spectrum și Montessori.

#### 10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea și frecvența intervențiilor în problematizările de la curs.	Evaluare pe parcurs	30%
	Identificarea și definirea corectă a conceptelor și teoriilor studiate Utilizarea unui limbaj științific corect.	Lucrare scrisă în sesiune, cu o componentă de verificare a cunoștințelor și una de interpretare	45%



10.5 Seminar / curs practic	Identificarea și definirea corectă a conceptelor și teoriilor studiate Utilizarea unui limbaj științific corect.	Lucrare scrisă în sesiune, cu o componentă de verificare a cunoștințelor și una de interpretare	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<p>Media finală se obține cumulativ din punctaje care însumează maximum 100, conform ponderilor de mai sus. Pentru promovare, studentul trebuie să acumuleze o sumă de cel puțin 45 de puncte (atât în sesiunea de examene, cât și în cea de restanțe). Pentru cazurile speciale (suprapuneri de cursuri, cazuri medicale etc.), jumătate din punctajul pentru activitate poate fi compensat prin alt tip de sarcină științifică, ale cărei detalii li se specifică studenților în cauză în momentul solicitării. Studenții au obligația de a semna și de a documenta de la începutul semestrului astfel de cazuri, pentru a solicita la timp sarcina compensatorie.</p> <p>Cazuri speciale : dacă există impedimente în realizarea activității, ele trebuie anunțate la începutul semestrului. Comunicarea legată de disciplină se desfășoară pe grupul de MTeams organizat în acest sens, ale cărui date sunt comunicate la începutul fiecărui semestru.</p> <p>Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială, atât în timpul semestrului, cât și pentru evaluare, pentru a elabora idei sau a formula discurs, este permisă doar cu acordul cadrului didactic și cu menționarea explicită a surselor. Utilizarea neautorizată a inteligenței artificiale constituie plagiat. Conform regulamentelor UBB, plagiatul, în orice formă, atrage exmatricularea studentului.</p>			

#### 11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:

18.02.2025

Numele și semnătura titularului de curs

....Mihaela Ursa-Pop ...

Semnătura titularului de seminar/

curs practic

. ....Mihaela Ursa-Pop .....

Data avizării în Departament:

20.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Laura Tușa-Ilea

Data avizării în Decanat

Numele și semnătura decanului



UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI  
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM  
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT  
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY  
TRADITIO ET EXCELLENTIA



Facultatea de Litere  
Str. Horea nr. 31  
400202, Cluj-Napoca  
<https://lett.ubbcluj.ro>



Data avizării în Decanat  
Numele și semnătura decanului